

Brüssel, 22. juuli 2024
(OR. en)

12505/24

ENT 141
MI 718
COMPET 818
IND 382
DELECT 136

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	18. juuli 2024
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2024) 3480 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 30.5.2024, millega täiendatakse määrust (EL) nr 305/2011, sätestades ehitustoodete keskkonnakestlikkusega seotud põhiomaduste suhtes kohaldatavad toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemid, ning muudetakse kõnealust määrust modelleerimisel põhineva ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise osas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2024) 3480 final.

Lisatud: C(2024) 3480 final

Brüssel, 30.5.2024
C(2024) 3480 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

30.5.2024,

**millega täiendatakse määrust (EL) nr 305/2011, sätestades ehitustoodete
keskkonnakestlikkusega seotud põhiomaduste suhtes kohaldatavad toimivuse püsivuse
hindamise ja kontrollimise süsteemid, ning muudetakse kõnealust määrust
modelleerimisel põhineva ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise
osas**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määruse (EL) nr 305/2011 (millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ¹) artikli 28 lõikele 2 ja artikli 60 punktile h delegeeritakse komisjonile ülesanne luua ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemid konkreetse toote, konkreetse tooterühma või konkreetse põhiomaduse suhtes, võttes arvesse kõnealustes sätetes esitatud kaalutlusi.

Keskkonnakestlikkusega seotud põhiomadusi hinnatakse andmete kogumise kaudu, et saada sisendväärtusi, teha oletusi ja modelleerida kas tarkvara toel või ilma selleta. Seepärast on asjakohane määrata kindlaks uus toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteem, mida kohaldatakse keskkonnakestlikkusega seotud põhiomaduste suhtes.

Määruse (EL) nr 305/2011 artikli 60 punkti e kohaselt on komisjonile delegeeritud ülesanne kohandada määruse (EL) nr 305/2011 V lisa.

Seda volitust kasutades teeb komisjon ettepaneku kohandada määruse (EL) nr 305/2011 (mida on muudetud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) nr 568/2014²) V lisa, lisades sellesse uue toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi 3+, milles määratakse kindlaks ülesanded seoses põhiomadustega, mida hinnatakse andmete kogumise kaudu sisendväärtuste saamiseks, oletuste tegemiseks ja modelleerimiseks kas tarkvara toel või ilma selleta. Uue toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemiga 3+ kehtestatakse tootja ja teavitatud asutuse ülesanded seoses asjaomaste põhiomadustega.

Määruse vastuvõtmine on vajalik selleks, et tagada kindlus nende põhiomaduste toimivuse püsivuse osas, mille puhul olemasolevate süsteemide kohast hindamist ja kontrollimist ei saa kasutada.

Määruse vastuvõtmine lihtsustaks tootjate tegevust ja nende teavitatud asutuste toimimist, kes on volitatud täitma kolmandate isikute ülesandeid ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamisel ja kontrollimisel.

Euroopa rohelist kokkulepet käsitlevas teatises,³ ringmajanduse tegevuskavas⁴ ja renoveerimislaine teatises⁵ juhiti tähelepanu ehitustoodete määruse rollile jõupingutustes, mille eesmärk on parandada hoonete energia- ja ressursitõhusust ning edendada energia- ja ressursitõhusat renoveerimist, ning ehitustoodete kestlikkusega seotud küsimuste lahendamisel. Hoonete energiatõhususe direktiivi läbivaatamise ettepanekus⁶ rõhutati vajadust arvutada alates 2030. aastast kõigi uute hoonete puhul globaalse soojendamise potentsiaal, et saada teavet hoonete ja ehitusmaterjalide olelusringi jooksul tekkivate kasvuhoonegaaside

¹ EÜT L 40, 11.2.1989, lk 12.

² ELT L 157, 27.5.2014, lk 76.

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640 final.

⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava“, COM(2020) 98 final.

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa renoveerimislaine – keskkonnahoidlikumad hooned, uued töökohad, parem elujärg“, COM(2020) 662 final.

⁶ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv hoonete energiatõhususe kohta (uuesti sõnastatud), COM(2021) 802 final.

heitkoguste kohta. Peale selle on nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu⁷ kutsunud üles võtma meetmeid, et edendada ehitustoodete ringlust, kõrvaldada ehitustoodete ühtsel turul esinevad takistused ning aidata saavutada Euroopa rohelise kokkuleppe ja ringmajanduse tegevuskava eesmärgid.

Nendel põhjustel peaks määruse (EL) nr 305/2011 V lisa käesolev muudatus ja keskkonnakestlikkuse suhtes kohaldatava toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi kindlaksmääramine edendama ka ehitustoodete siseturu konsolideerimist ja mõjutama seega soodsalt Euroopa ehitussektori kui terviku konkurentsivõimet.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Ehitustoodete nõuanderühm⁸ arutas määrust oma koosolekul 21. novembril 2022, 15. veebruaril 2023, 8. juunil 2023 ja 21. novembril 2023 ning esitas selle ekspertidele kirjalikuks konsultatsiooniks ajavahemikel 15. veebruar 2023 kuni 31. märts 2023 ja 8. juuni 2023 kuni 15. juuli 2023. Enne seda anti kõigile liikmesriikidele võimalus nimetada eksperte konsulteerimises osalemiseks. Peale ekspertide konsulteeriti ka teiste väliste sidusrühmadega. Nõuanderühmas arutlusel olnud ja kirjaliku konsulteerimisega seotud dokumendid saadeti üheaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule, nagu on ette nähtud delegeeritud õigusakte käsitlevas ühises seisukohas. Kõigi eelnevate konsultatsioonide käigus esitatud märkusi võeti arvesse lõpliku versiooni koostamisel, mis esitati talitustevaheliseks konsulteerimiseks.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Määruse (EL) nr 305/2011 artikli 28 lõike 2 ja artikli 60 punkti h kohaselt määratakse komisjoni delegeeritud õigusaktidega kindlaks, millist määruse (EL) nr 305/2011 V lisas sätestatud ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi konkreetse toote, tooterühma või konkreetse põhiomaduse suhtes kohaldada, võttes arvesse nimetatud sätetes osutatud kaalutlusi.

Ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi kindlaksmääramisel valib komisjon määruse (EL) nr 305/2011 artikli 28 lõike 2 kohaselt kõige vähem koormava ja samas kõiki ehitistele esitatavaid põhinõudeid järgiva süsteemi. Määruse (EL) nr 305/2011 artikli 60 punkti h kohaselt võetakse seejuures arvesse ehitustoote rolli ehitistele esitatavate põhinõuete seisukohast toote eeldatava kasutusaja jooksul.

Määruse (EL) nr 305/2011 artikli 28 kohaselt on ehitustoodete põhiomaduste suhtes kohaldatavad toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise eeskirjad esitatud määruse (EL) nr 305/2011 V lisas. Nende eeskirjade kohaselt hinnatakse ja kontrollitakse ehitustoodete põhiomaduste toimivuse püsivust vastavalt kõnealuses lisas sätestatud süsteemidele.

Nagu märgitud määruse (EL) nr 305/2011 artiklis 39, teatavad liikmesriigid komisjonile ja teistele liikmesriikidele asutustest, kes on määruse (EL) nr 305/2011 alusel määratud täitma toimivuse püsivuse hindamisel ja kontrollimisel kolmandate isikute ülesandeid (edaspidi „teavitatud asutused“). Artiklites 40–43 on sätestatud sellise teatamisega seotud nõuded ja menetlused.

⁷ Nõukogu järeldused ringmajanduse kohta ehitussektoris
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13814-2019-INIT/et/pdf>

⁸ Komisjoni eksperdirühmade ja teiste sarnaste üksuste registri kood E01329.

Delegeeritud määrus vastab seega proportsionaalsuse põhimõttele. Selle tulemusena ühtlustatakse määruse (EL) nr 305/2011 rakendamine, kehtestades keskkonnakestlikkusega seotud põhiomaduste jaoks tasakaalustatud toimivuse püsivuse hindamise ja kontrolli süsteemi, millest saab kasu kogu Euroopa ehitussektor.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

30.5.2024,

millega täiendatakse määrust (EL) nr 305/2011, sätestades ehitustoodete keskkonnakestlikkusega seotud põhiomaduste suhtes kohaldatavad toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemid, ning muudetakse kõnealust määrust modelleerimisel põhineva ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrust (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ,¹ eriti selle artikli 28 lõiget 2 koostoimes artikli 60 punktiga e ja artikli 28 lõiget 2 koostoimes artikli 60 punktiga h,

ning arvestades järgmist:

- (1) Tehnoloogia areng võimaldab ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamisel kasutada modelleerimist. Sellised tehnoloogilised edusammud annavad võimaluse luua hindamis- ja kontrollisüsteemi, kus kasutatakse andmete kogumist sisendväärtuste saamiseks, oletuste tegemiseks ja modelleerimiseks kas tarkvara toel või ilma selleta.
- (2) Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2021. aasta resolutsioonis määruse (EL) nr 305/2011 rakendamise kohta² kiideti heaks komisjoni eesmärk muuta ehitussektor kestlikumaks ning käsitleda ehitustoodete kestlikkust, nagu on teatatud ringmajanduse tegevuskavas³. Oma 28. novembri 2019. aasta järeldustes ringmajanduse kohta ehitussektoris⁴ kutsus nõukogu komisjoni üles hõlbustama ehitustoodete ringlust. Komisjoni 2020. aasta teatises „Euroopa uus tööstusstrateegia“⁵ juhiti tähelepanu vajadusele lahendada ehitustoodete kestlikkuse küsimus ning rõhutati, et kestlikumal hoonestatud keskkonnal on oluline koht Euroopa üleminekul kliimaneutraalsusele. 2021. aasta komisjoni teatises „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine:

¹ ELT L 88, 4.4.2011, lk 5, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/305/oj>.

² Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2021. aasta resolutsioon määruse (EL) nr 305/2011 (millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused) (ehitustoodete määrus) rakendamise kohta (2020/2028(INI)).

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“, COM(2020) 98 final.

⁴ Ringmajandus ehitussektoris – Nõukogu järeldused, vastu võetud 8. novembril 2019, 13814/19.

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa uus tööstusstrateegia“, COM(2020) 102 final, 10. märts 2020.

ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“⁶ nentis komisjon, et ehitus on üks nendest esmatähtsatest ökosüsteemidest, millel on kõige rohkem raskusi kliima- ja kehtlikkuseesmärkide saavutamisel ning digipöördes osalemisel ning mille konkurentsivõime sellest oleneb. Olelusringi hindamisega seotud tehnoloogilise arengu tulemusena saab teatavad ehitistele esitatavate põhioletuste 3 (hügieen, tervis ja keskkond) ja 7 (loodusvarade säästev kasutamine) seotud põhiomadused kaasata ehitustoodete õigusraamistikku. Seega on asjakohane kehtestada normid ehitustoodete keskkonnakehtlikkuse deklareerimise kohta.

- (3) Selleks et tehnika arenguga kaasas käia, tuleks kohandada määruse (EL) nr 305/2011 V lisa ja lisada sellesse uus toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteem 3+, milles määratakse kindlaks ehitustoodete toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise protsessis täidetavad ülesanded, kui kasutatakse andmete kogumist sisendväärtuste saamiseks, oletuste tegemiseks ja modelleerimiseks kas tarkvara toel või ilma selleta. See muudatus on vajalik, et tagada tootjate suutlikkus hinnata oma toodete keskkonnakehtlikkusega seotud põhiomadusi.
- (4) Selleks et parandada tootjate pääsu siseturule ja edendada seeläbi ehitustööstuse kui terviku konkurentsivõimet, tuleks keskkonnakehtlikkusega seotud põhiomaduste suhtes kohaldada uut toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi 3+. Uue toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi lisamine ei tohiks tekitada täiendavat halduskoormust tootjatele, kelle puhul juba eeldatakse, et nende tooted vastavad teatavale toimivustasemele või -klassile ilma katsetamise või arvutusteta. Seepärast tuleks selgitada, et uut toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi 3+ ei kohaldata nende toodete suhtes, mille puhul praegu ei ole katsetamist ega arvutusi vaja.
- (5) Käesoleva määruse sätted on omavahel tihedalt seotud, kuna nendega selgitatakse keskkonnakehtlikkusega seotud põhiomaduste suhtes kohaldatavat toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi ning võetakse arvesse tehnoloogia arengut, mis võimaldab selliste omaduste modelleerimismeetodil hindamist ning uue toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemi 3+ kasutuselevõtmist. Selleks et tagada nende sätete sidusus, on vaja ehitustoodete keskkonnakehtlikkusega seotud põhiomaduste hindamise süsteemi selgitus ja sellest tulenev määruse (EL) nr 305/2011 V lisa muudatus esitada samas määruses.

- (6) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 305/2011 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Ehitustoodete keskkonnakehtlikkusega seotud põhiomaduste toimivuse püsivust hinnatakse ja kontrollitakse I lisa sätestatud süsteemide kohaselt.

Artikkel 2

Määruse (EL) nr 305/2011 V lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.

⁶ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“, COM(2021) 350 final, 5. mai 2021.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 30.5.2024

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN